

Κύριο
Νικόλαο Βούτση
Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων

Αθήνα, 27 Απριλίου 2017
Α.Π.:789

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Με την παρούσα επιστολή επανέρχομαι στο ζήτημα της ποιότητας της νομοθέτησης από τη σημερινή Βουλή, καθώς φαίνεται πως η κατάσταση έχει πλήρως επιδεινωθεί σε σχέση με τον Ιούνιο του 2016, οπότε σας είχα αποστείλει την πρώτη μου, σχετική, επιστολή.

Σας είχα επισημάνει τότε, παραθέτοντας πολύ συγκεκριμένα στοιχεία, το εύρος της υποβάθμισης των κοινοβουλευτικών διαδικασιών. Προσβλέποντας στο θεσμικό σας ρόλο, είχα ζητήσει τη συνδρομή σας στην εξάλειψη των στρεβλώσεων που παρουσιάζονται στη λειτουργία του Κοινοβουλίου.

Είναι πλέον πασιφανές πως η σημερινή Κυβέρνηση δεν έχει καμία πρόθεση να διαφυλάξει το κύρος της Βουλής των Ελλήνων. Τα στοιχεία είναι ακόμα για μια φορά αποκαλυπτικά.

Οι τροπολογίες – κατά κανόνα εκπρόθεσμες και συχνά άσχετες με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο – πολλαπλασιάζονται κατά παράβαση του Συντάγματος. Η ψήφισή τους έχει καταστεί σχεδόν αυτόματη. Οι συζητήσεις έχουν υποβαθμιστεί. Και ο κοινοβουλευτικός έλεγχος έχει αποδυναμωθεί καθώς οι υπουργοί αποφεύγουν συστηματικά να απαντήσουν στις ερωτήσεις των Βουλευτών.

Οι Κατατεθείσες Υπουργικές Τροπολογίες ανέρχονται σε **3,35** και **3,38** ανά Νόμο για τις κοινοβουλευτικές περιόδους ΙΣΤ' (25/01/2015 - 28/08/2015) και ΙΖ' (03/10/2015 - Μάρτιο 2017) αντίστοιχα έναντι **0,76** και **1,90** ανά Νόμο για τις κοινοβουλευτικές περιόδους ΙΓ' (04.10.2009 - 11.04.2012) και ΙΕ' (17.06.2012 - 31.12.2014).

Οι Κατατεθείσες Βουλευτικές Τροπολογίες ανέρχονται σε **10,41** και **4,58** ανά Νόμο για τις κοινοβουλευτικές περιόδους ΙΣΤ' (05/02/2015 - 28/08/2015) και ΙΖ' (03/10/2015 - Μάρτιο 2017) αντίστοιχα ενώ για τις κοινοβουλευτικές περιόδους ΙΓ' (04.10.2009 - 11.04.2012) και ΙΕ' (17.06.2012 - 31.12.2014) σε **2,89** και **7,18** αντίστοιχα.

Όσον αφορά τις δεκτές Υπουργικές Τροπολογίες η αντίστοιχη αύξηση είναι πολύ πιο εμφανής αφού στις κοινοβουλευτικές περιόδους ΙΣΤ' (25/01/2015 - 28/08/2015) και ΙΖ' (03.10.2015 - Μάρτιο 2017) είναι **3,00** και **3,36** ανά Νόμο ενώ για τις κοινοβουλευτικές περιόδους ΙΓ' (04.10.2009 - 11.04.2012) και ΙΕ' (17.06.2012 - 31.12.2014) ήταν μόλις **0,74** και **1,80** αντίστοιχα ανά Νόμο.

Τέλος οι δεκτές Βουλευτικές Τροπολογίες των κοινοβουλευτικών περιόδων ΙΣΤ' (05/02/2015 - 28/08/2015) και ΙΖ' (03/10/2015 - Μάρτιο 2017) φτάνουν το **2,41** και **1,15** ανά Νόμο, πολλαπλάσιες δηλαδή των αντίστοιχων μεγεθών **0,08** και **0,99** που αφορούν στις ΙΓ' (14/10/2009 – 11/04/2012) και ΙΕ' (17/06/2012 – 31/12/2014) κοινοβουλευτικές περιόδους.

Στην πράξη όλες, σχεδόν, οι υπουργικές τροπολογίες γίνονται κατά πλειοψηφία δεκτές προς συζήτηση και ψήφιση, ανεξαρτήτως αν υποβάλλονται προδήλως εκπρόθεσμα, δηλαδή, ακόμη και λίγα λεπτά πριν το πέρας της συζήτησης του νομοσχεδίου, και ομοίως ανεξαρτήτως του ότι δεν σχετίζονται ούτε ακροθιγώς με το κύριο αντικείμενο.

Και μάλιστα δεν γίνονται αποδεκτές κατ' εξαίρεση, αλλά ως δήθεν εμπρόθεσμες και σχετικές. Κατ' αυτό τον τρόπο, στρουθοκαμηλίζοντας, η κυβερνητική πλειοψηφία ευτελίζει το Σύνταγμα.

Παρατηρείται όμως και ένα εξίσου σημαντικά ανησυχητικό φαινόμενο. Η αύξηση της κατάθεσης, αποδοχής και ψήφισης τροπολογιών σε κυρώσεις διεθνών συμβάσεων.

Τα στοιχεία σε αυτό το πεδίο είναι συνταρακτικά. Εκ των **64** νόμων από τον Ιούνιο του 2016, οι **δώδεκα (12)** είναι κυρώσεις διεθνών συμβάσεων. Στα **94** άρθρα των κυρώσεων αυτών, το **41%** είναι τροπολογίες (**39 από 94**). Μάλιστα, υπενθυμίζεται ότι το **69%** των υπουργικών τροπολογιών που κατατέθηκαν το 2016 ήταν εκπρόθεσμες και μάλιστα πολλές από αυτές κατατέθηκαν σε Κυρώσεις Συμφωνιών, που όπως γνωρίζετε, δεν τυγχάνουν της ίδιας κοινοβουλευτικής επεξεργασίας και διαλόγου με τα υπόλοιπα νομοσχέδια.

Την ΙΕ΄ περίοδο (28/06/2012 – 30/12/2014) συμπεριλήφθηκαν τροπολογίες σε **8** μόνο συμβάσεις, ενώ συγκριτικά την ΙΖ΄ περίοδο που διανύουμε έχουμε τροπολογίες σε **27** μέχρι τώρα συμβάσεις. Σε **53** κυρώσεις διεθνών συμβάσεων από τις αρχές του 2016 μέχρι σήμερα (Μάρτιος 2017) έχουν ψηφιστεί **ογδόντα (80) τροπολογίες (υπουργικές και βουλευτικές)**.

Τα ποσοστά των εν λόγω τροπολογιών σε σχέση με τα άρθρα των συμβάσεων έφτασαν το **2016** στο **35%** ενώ το **2017** είναι ήδη στο **19%**. Τα αντίστοιχα ποσοστά του **2013** και **2014**, σε σύνολο **93** κυρώσεων διεθνών συμβάσεων, ήταν **6%** και **2,5%** αντίστοιχα.

Συνολικά, την περίοδο **Ιουνίου 2012** με **Ιανουάριο 2015**, σε **103** κυρώσεις **διεθνών συμβάσεων**, κατατέθηκαν **14** τροπολογίες, ενώ σε **59** κυρώσεις την περίοδο **Ιανουαρίου 2015** με **Μάρτιο 2017** έχουν ήδη κατατεθεί **80**. Το ποσοστό των τροπολογιών επί των άρθρων των κυρώσεων έχει αυξηθεί από το **5%** στο **31%**!

Μάλιστα σε νομοσχέδιο που αφορά την ενσωμάτωση Οδηγίας της ΕΕ στην εθνική νομοθεσία, το οποίο ψηφίστηκε προσφάτως, κατατέθηκαν 16 υπουργικές τροπολογίες. Από τα **37** άρθρα του αρχικά, φτάσαμε στα **56** με τις τροπολογίες. Το 2016 κατέθεσαν **303**, έναντι **130** το 2015. Έγιναν δεκτές αισίως 568 τροπολογίες μόνο στην τρέχουσα κοινοβουλευτική περίοδο με το

μεγαλύτερο ποσοστό επί των δεκτών τροπολογιών, υπουργικών (99%) και βουλευτικών (25%) των τελευταίων περιόδων.

Επιπλέον τελευταία παρατηρείται η κακή πρακτική της μη χορήγησης στοιχείων στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ). Έτσι, λοιπόν, άρχισε να αναφέρεται σταθερά στις εκθέσεις του ΓΛΚ η έκφραση ότι «δεν μπορεί να προβεί σε εκτίμηση δαπάνης, επειδή δεν του παρασχέθηκαν στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες και τους υπουργούς». Εν συνόλω, από τους **91 νόμους** που ψήφισε η κυβέρνηση το **2016**, μόνον οι **24** συνοδεύονται από έκθεση δαπάνης με πραγματική εκτίμηση της δαπάνης που προκαλείται.

Επιπροσθέτως, το 2016 η κυβέρνηση σε **24** νομοθετήματα δημιούργησε **121** νέες δομές, που στις περισσότερες από αυτές δεν έχουν καν έκθεση του ΓΛΚ και οι οποίες φορτώνουν με μελλοντικά- αλλά σίγουρα- ελλείμματα τον ήδη προβληματικό προϋπολογισμό.

Όταν δεκάδες τροπολογίες κατατίθενται σε άσχετα νομοσχέδια ακόμα και σε κυρώσεις, όταν δεν υπάρχει έγκαιρος προγραμματισμός, άρα δεν υπάρχει και έγκαιρη ενημέρωση των Βουλευτών, όταν δεκάδες είναι οι επίκαιρες ερωτήσεις που κατατίθενται και που δεν συζητούνται, τότε το κοινοβουλευτικό έργο αποδυναμώνεται και κατ' επέκταση απαξιώνεται. Τελευταία παρατηρήθηκε ότι ορισμένοι υπουργοί της κυβέρνησης έχουν “αρνητικό πρόσημο” στον κοινοβουλευτικό έλεγχο και δηλώνουν «κώλυμα» αρνούμενοι να προσέλθουν στη Βουλή, με αποτέλεσμα να ακυρώνονται πολλές επίκαιρες ερωτήσεις που είχαν προγραμματιστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Όλο και λιγότερες επίκαιρες ερωτήσεις έρχονται προς συζήτηση στην Βουλή. Τον Οκτώβριο του 2016 το ποσοστό αυτό ανερχόταν σε **47%** μειούμενο κατά τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο και παρόλη την αύξηση κατά τον Ιανουάριο, παρατηρείται κάθετη πτώση τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο καταλήγοντας το ποσοστό αυτό να έρχεται σε μόλις **14%** για τον τρέχοντα μήνα Απρίλιο.

Μάλιστα, στην τρέχουσα σύνοδο από τον Οκτώβριο μέχρι τον Μάρτιο του 2017 παρατηρείται σταθερή και σταδιακή αύξηση των αναπάντητων ερωτήσεων που

έχουν κατατεθεί, γεγονός που επιτείνει την ανάγκη άμεσης ανάληψης πρωτοβουλιών.

Κύριε Πρόεδρε,

Ατέλειες σε σχέση με τον τρόπο λειτουργίας του Κοινοβουλίου και ειδικά σε ό,τι αφορά στη νομοθετική διαδικασία υπήρχαν πάντα. Υφίσταται όμως μια νοητή γραμμή πέραν της οποίας, μια κατάσταση η οποία επιδέχεται απλώς κάποιων διορθωτικών παρεμβάσεων, μπορεί να μετατραπεί σε θεσμική ασυδοσία, ικανή να διαβρώσει τα θεμέλια του κοινοβουλευτισμού και της Δημοκρατίας.

Το πρόβλημα των νομοθετικών αρρυθμιών αποτελεί συνειδητή επιλογή της κυβέρνησης, η οποία πράττει ακριβώς τα αντίθετα από όσα ως αντιπολίτευση κατήγγειλε. Αποτελεί ένα βαθύτατα πολιτικό ζήτημα, αφού η προβληματική λειτουργία του κοινοβουλίου – νομοθέτησης και ελέγχου – συμπαρασύρει προς τα κάτω όχι μόνο την ποιότητα των νόμων, αλλά και την εύρυθμη λειτουργία της πολιτικής διαδικασίας, της διοίκησης και της δικαιοσύνης.

Ο θεσμικός μου ρόλος, ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, είναι να αναδεικνύω τις δυσλειτουργίες στον τρόπο λειτουργίας του Κοινοβουλίου και να θέτω τους πάντες προ των ευθυνών τους.

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τον προβληματισμό και την έντονη δυσαρέσκειά μου για το γεγονός ότι ακόμη δεν έχει εισαχθεί προς συζήτηση η Πρόταση Νόμου που κατέθεσε η Νέα Δημοκρατία στις 16.04.2016 με τίτλο "Άσκηση εκλογικού δικαιώματος κατά τις Βουλευτικές Εκλογές του Απόδημου Ελληνισμού και εκλογέων που βρίσκονται στην αλλοδαπή".

Δεν θέλω να πιστέψω ότι η εν λόγω αναβλητικότητα αποκρύπτει κάποιου είδους μεροληπτική σκοπιμότητα από την πλευρά σας και θεωρώ ότι θα μεριμνήσετε για την άμεση συζήτηση της Πρότασης μας ούτως ώστε να συζητηθεί επαρκώς στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής.

Κύριε πρόεδρε,

Εκτιμώ ότι έχετε πλήρη γνώση και των καθηκόντων σας και των γεγονότων που θίγω στην επιστολή μου. Θέλω να ελπίζω ότι θα χρησιμοποιήσετε το θεσμικό σας κύρος ώστε να βελτιωθούν οι όποιες παθογένειες προκαλούνται στη λειτουργία του Κοινοβουλίου εξαιτίας της απαράδεκτης κυβερνητικής τακτικής .

Αναμένω από εσάς να προχωρήσετε στις δέουσες συστάσεις προς την Κυβέρνηση και να θωρακίσετε τη Βουλή από τις επικίνδυνα διαβρωτικές αντικοινοβουλευτικές πρακτικές της.

Ο ελληνικός λαός, μέσω των εκπροσώπων του σας έχει εμπιστευτεί ένα δύσκολο και απαιτητικό έργο και ελπίζω ότι θα πράξετε τα δέοντα για να το επιτελέσετε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Με εκτίμηση,

Κυριάκος Μητσοτάκης
Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας